

Akran Zorbalığı

Nedir ?

Zorbalık birtakım saldırgan davranışların, bir öğrenciye (ya da bir grup öğrenciye) bir ya da birden fazla öğrenci tarafından tekrarlanan bir biçimde sergilenmesidir. Öğrenciler arasında yaşanan olayların zorbalık olarak adlandırılabilmesi için, öncelikle davranışın kasıtlı bir şekilde, zarar verme niyetiyle yapılması, mağdur olan öğrencinin kendisini savunamaması ve zarar verme davranışının belli bir dönem içerisinde tekrarlanan bir biçimde devam etmesidir.

Akran zorbalığı farklı şekillerde gerçekleşebilmektedir. Yaygın olarak karşılaşılan türler; fiziksel (vurma, itme, yumruklama gibi), sözel (lakap takma, aşağılama, dalga geçme gibi), ilişkisel(dedikodu yapma, dışlama gibi) zorbalıktır. Son yıllarda, siber ve cinsel zorbalık da bu türler arasında dahil edilmiştir.

Zorbalık ve mağduriyetin okullardaki yaygınlığı kaygı verici düzeydedir. Hem ülkemizde hem de diğer ülkelerde yüksek yaygınlık oranları rapor edilmiştir. Ülkemizde yapılan çalışmalarda, zorbalık yapan öğrencilerin oranları % 3,3 ile % 33 arasında, mağdur olan öğrencilerin oranları ise % 9,8 ile % 79,6 arasında değiştiği bulunmuştur. En yaygın tür olarak, sözel zorbalık rapor edilmektedir.

Akran zorbalığının öğrenciler üzerindeki olumsuz etkileri nelerdir?

Zorbalığın olumsuz etkileri ilk olarak öğrenci intiharları ile gündeme gelmiştir. Genel anlamda, okul yıllarında zorbalığa maruz kalma, öğrencilerin fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimleri üzerinde yıkıcı etkilere sahiptir. Bu etkiler, kısa ve uzun dönemde kendisini gösterebilmektedir. Zorbalığa maruz kalmanın özellikle depresyon ve intihar düşüncesi, ağır ruh sağlığı sorunları, suç davranışına dâhil olma ve madde kullanımı gibi olumsuz sonuçları söz konusu olabilmektedir.

Ülkemizde yapılan çalışmalarda, zorbalık yapan öğrencilerin oranları % 3,3 ile % 33 arasında, mağdur olan öğrencilerin oranları ise % 9,8 ile % 79,6 arasında değiştiği bulunmuştur.

Qr Kodu Okutunuz

Soğuksu Mahallesi Kader Caddesi Çamlık altı
Mevkii Özel Eğitim Kampüsü
ORTAHİSAR/TRABZON
0 (462) 231 08 12 - Faks:231 38 66
<http://trabzonram.meb.k12.tr/>
757221@meb.k12.tr

1983

AKRAN ZORBALIĞI

TRABZON
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Akran zorbalığının okullarda önlenmesine yönelik neler yapılabilir?

Okullarda zorbalığın önlenmesi konusunda genelde bütüncül ya da okulun tümüne yönelik yaklaşımlar söz konusudur. Araştırmacılar, okullarda akran zorbalığını önlemeye yönelik bazı genel öneriler de bulunmuşlardır. Bu öneriler kısaca şöyledir:

- Okul iklimini değiştirin.
- Okuldaki zorbalık ve mağduriyetin yaygınlığını, türlerini araştırın.
- Okuldaki personeli eğitin.
- Bir zorbalık karşıtı danışma ekibi oluşturun.
- Okul personelinin, ana babaları ve öğrencileri sürece aktif bir şekilde dahil edin.
- Kuralları ve kurallara uyulmadığında sonuçlarını açık bir şekilde anlatın.
- Yetişkinlerin sürece hassas olmasını sağlayın ve çocuklara yönelik gözetimini artırın.
- Veriye ve kanıta dayalı müdahaleler sunun.
- Sosyal duygusal öğrenme üzerine sınıf zamanları oluşturun.

Akran zorbalığının önlenmesine yönelik aileler neler yapabilir?

Çocuğunuzun akran zorbalığına dahil olduğunu düşünen aileler aşağıdaki önerileri yaşamlarında uygulayabilirler:

- Yaşanan zorbalık olayları ile ilgili olarak çocuğunuzla açık bir iletişim kurmaya çalışın.
- Çocuğunuzun zorbalıkla ilişkili vereceği bazı uyarı sinyallerini (okul devamsızlığı, akademik başarıdaki düşüş, fazla para isteme, arkadaş kaybı, mutsuzluk gibi) anlamaya çalışın.
- Çocuğunuzun yaşadığı zorbalık ve mağduriyet olaylarını ciddiye alın ve ona nasıl tepki vereceği konusunda yardımcı olun.
- Zorbalığın önlenmesi için okulla, özellikle okul psikolojik danışma ve rehberlik servisi ile bağlantıya geçin.
- Çocuğunuzun güçlü yanlarını tanımlayın ve bunları sosyal aktivitelerle güçlendirin. Bu süreç çocuğunuzun özgüveninin ve problem çözme becerilerinin gelişmesine, yeni arkadaşlıklar kurmasına ve yetişkin rol modellerini gözlemlemesi ne yardımcı olacaktır.
- Empati ile farklılıklara saygıyı gözetin, destekleyici bir ev ortamı oluşturun.

Akran zorbalığında yaş grupları açısından aynı olan bir çocuk-ergenin diğer çocuk-ergene karşı uyguladığı orantısız güç kullanımı vardır. Arkadaşlar arasında söylenen bir sözden sonra "şaka yaptık" gibi cevaplar verilebilir. Ancak akran zorbalığı şaka ile karıştırılmaması gereken önemli bir konudur. Akran zorbalığı aynı kişi veya kişilerce; sürekli yapılan ve yıkıcı etkilere sebep olan davranış bütünüdür.

Bütün bunlarla birlikte, günümüzde teknolojinin gelişmesi ve günlük yaşamın önemli bir parçası haline gelmesi sonucunda öğrenciler, internet ve mobil iletişimi araçlarını sıklıkla kullanmaktadırlar. Bu durum siber zorbalık yeni bir akran istismarı şeklinin ortaya çıkmasına neden olmuştur, internet siteleri, e-posta ve cep telefonu mesajları yoluyla yapılan akran istismarı giderek yaygınlaşmaktadır.